

Telegraful Român

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL:

Pe un an 24 coroane.
Pe șase luni 12 cor. — Pe trei luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze

Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Un șir cu litere mărunte pentru întâia oară 30 fil,
pentru a doua și a treia oară câte 20 fil.
Pentru inserate mai mari după învoială.

După război

Un articol, scris de profesorul de economie națională Artur Greenwood, dela universitatea din Leeds, în Anglia, și apărut într'un ziar dela Budapesta, face următorul tablou despre stările ce vor domni în diferitele state după război:

Europa va ieși sărăcită din lungul război, și anume atât statele beligerante vor fi mai sărace, cât și multe state neutrale care au fost necesitate să susțină armate mobilizate.

Capitalul și creditul masei enorme de oameni s'au nimicit.

Imobile, clădiri, întreprinderi, poduri, căi ferate, gări, corăbii și magazine uriașe de mărfuri s'au distrus.

Am pierdut în război nu numai lucrurile acestea, împreună cu cheltuielile de război, ci s'a pierdut munca de câțiva ani a cel puțin 12 milioane de oameni. Aceasta este o pierdere colosală.

Dacă socotim, că un om ar produce pe an cel puțin o valoare de 100 livre, pierderea anuală în vremea războiului ar fi și în cazul acesta cam un miliard și 200 de milioane de livre.

Multe milioane de oameni, de ale căror trebuințe s'au îngrijit, cât a durat războiul, concetățenii lor, după încheierea păcii vor avea să se îngrijască de sine iarăși ele înseși. Europa voiește să aibă nutremânt, locuințe și haine; dar cerințele acestea se vor putea satisface într'un grad cu mult mai redus, ca înainte vreme; căci materialul disponibil a scăzut, iar sistemul de credit din punct de vedere internațional e stângănit.

Este cu puțință, deși nu-i probabil, ca despăgubirile de război să

producă și mai grele complicații în situația economică. Aceasta este o armă foarte primejdioasă, și adeseori pricinuește necazuri tocmai acelora, cari cer despăgubiri de război. Cu toate acestea, orice țară, chiar și dacă-i neutrală, va plăti — în o formă oarecare — despăgubire de război.

Dar să nu uităm, că deși războiera modernă este neasemănat mai costisitoare decât cea veche, la rândul său industria și comerțul de astăzi poate să înlocuească mai repede și mai cu efect pierderile, decât în veacurile dispărute.

Forțele, care în câțiva ani au creiat din orașelele medievale centre moderne, vor lucra și mai departe. Știința de acum și admirabila organizare vor ușura de asemenea problemele păcii.

Cel dintâi lucru, după război, are să fie pentru ori care stat, să repareze pustiirile cauzate. Să luăm de pildă Belgia. Acolo s'au nimicit, — afară de monumente istorice și comori de artă ce nu se mai pot înlocui, — clădiri în valoare de multe milioane, întreprinderi, fabrici, magazine, edificii publice, căi ferate, poduri, — toate acestea trebuie înlocuite.

Munca aceasta are să se facă mai întâi. Numai după dânsa urmează celelalte.

Teritoriul Angliei n'a suferit de război. Au suferit vasele sale. Dar va trebui să purtăm și noi sarcinile împrumuturilor de război și să ne îngrijim de soldații schilavi și de cei rămași pe urma soldaților căzuți. Vor fi mari dările, capitalul puțin, și împrejurările vor îngreuna avântul industriei și al negoțului.

Munca însă va fi factorul, care trebuie să restaureze lumea. Țara, ai

cărei muncitori vor ști produce mai mult, aceea își va veni în fire mai curând. Și este întrebare, știu oare muncitorii să-și desfășoare întreaga lor putere de muncă? Știu ei să producă rezultatul cel mai mare posibil prin încordarea cea mai mică de puteri? Iată un teren de activitate pentru cei ce se ocupă cu «conducerea științifică» a mijloacelor de muncă...

Războiul a făcut poporul mai serios și mai treaz. Aceasta se va vedea mai ales atunci, când vitejii noștri ostași se vor întoarce iarăși acasă. Dar nu putem aștepta dela dânsii să supoarte și mai departe o conducere nedemocratică, dacă din patriotism au suportat toate, fără critică, în timpul cât a ținut războiul. Ar protesta sentimentul lor de dreptate și de mândrie. Când amenință primejdia din afară, sunt uitate toate; dar mai târziu vor ști să se lupte pentru reforme interne, sociale, înlocuind cum se luptă acum împotriva dușmanului. Este probabil să urmeze și în alte țări schimbări însemnate de felul acesta. În Anglia, mai curând sau mai târziu, se va produce o mare mișcare pentru a curăți viața națională de elementele ce împiedică libertatea și fericirea omenească.

Poporul, cât a ținut războiul, s'a ocupat plin de interes cu problema guvernării și a politicii externe. Interesul acesta, deșteptat pentru afacerile statului, n'are să dispară nici după încheierea păcii. Astăzi este vremea sămănăturii. Secerîșul va fi al nostru numai în schimb de muncă și trudă multă. Timpurile însă sunt încărcate de posibilități, iar realizarea lor atârână numai dela înțelepciunea poporului.

Amnestia suveranului. Se anunță din Viena:

Maiestatea Sa a adresat ministrului de justiție Schauer un autograf, în care îl înștiințează că din prilejul nașterii celui mai tiner arhiduce, dorește a da amnestie tuturor acelora, cari au păcătuit împotriva legii criminale, și cari sânt vrednici d'a fi iertați.

Maiestatea Sa așteaptă, ca ministrul austriac să-i înainteze cât mai curând raportul în această privire.

După știrea primită de ziarul sibian N. Reggeli Ujság, o asemenea amnestie s'a dat și pentru Ungaria.

La reforma electorală

Ziarul vienez Zeit publică un articol scris de fostul ministru de interne, Ugron, despre noul proiect de reformă electorală.

Iată câteva părți din acest articol:

Se învinuiește reforma electorală, — scrie Ugron, — că ar întări politicește naționalitățile și prin aceasta s'ar periclita supremația maghiară. A înfățișă naționalitățile cu ridicata, ca și când ar forma primejdie pentru maghiari și în general pentru statul național maghiar, este în urma învățămintelor războiului o nedreptățire.

Mai toate naționalitățile Ungariei... și-au dovedit, în anii grei ai războiului, patriotismul gata de jertfe. Prin urmare ar fi cea mai mare nerecunoștință din partea noastră, dacă am voi să-i facem cetățeni de clasă a doua și a treia ai statului.

Intențiunea de a lega dreptul votului de condiția cunoașterii limbii

FOIȘOARA

Ucraina și ucrainenii

— Însemnări —
(Fine.)

Să încercăm a înseila, după studiul dlui Z. C. Arbore,*) istoria poporului ucrainean.

«În secolii IX și X scriitori bizantini și arabi menționează în actuala Ucraina, pe malurile Niprului și dincolo de Nistru pe malurile Mării-negre și Azov, existența unui popor rus, care posedă pe atunci deja multe orașe, cu o populație agricolă și cu o minoritate care forma clasa târgoveților și clasa militară alcătuită din drujna (cete) în fruntea cărora se aflau Kneazii mai mult sau mai puțin efectivi. Puterile Kneazului pretutindenea fură limitate prin Vece (adunarea poporului) și membrii drujnei.

«Această alcătuire politică-socială s'a susținut până la invazia tătarilor (1238—1240).

«Principatele (Kneajestva) s'au format încetul cu încetul în grupuri corespunzătoare a trei naționalități ruse:

1. Grupul Kiev-Galițian, care cuprinde teritoriul întreg al națiunii ucrainene.

*) Ucraina și România.

2. Grupul Polotzen, al Rusiei albe, locuită de națiunea bielorusă.

3. Grupul Razoni-Vladimir — Novgorod, independent format din popoarele moscovite, amestecate tare cu poporul finez de rasă mongolică.

«După revărsarea puhoiului tătaresc această împărțală se destramă. Principii grupului Vladimir și cei dela Moscova, ca să-și întărească domnia față de popor, să împretenesc cu slavii tătarști; principii de Kiev iau lupta față de aceste horde.

«Deatunci Rusia dela Nord-Răsărit începe a fi numită Rusia Mare, partea meridională Rusia Mică, iar principatele din jurul Poloșenului s'au numit Rusia Albă, care mai târziu s'a unit cu Lituania.

Luptele continue au slăbit Rusia mică într'atâta, că Polonia în secolul XIV. pune mâna pe Galiția, Moldova pe Podolia, iar restul a căzut sub stăpânirea principilor Lito — Bielo — Rusieni. Prin principii aceștia, care ocupă Kievul, Rusia mică a devenit stat feudal, dar a scăpat de urgia tătarilor și a putut să-și lărgască hotarele până la Marea-neagră. În secolul XV. poporul ucrainean trebuie să părăsească litoralul din cauza unor noi năvălitori: turcii. Din acest prilej partea meridională a Lituaniei primește numirea de Ucraina.

Ca să poată ținea piept turcilor, Lituania și Ucraina s'a unit cu Polonia (1564).

Aristocrația ruteană încărcată de privilegii începe să se polonizeze, iar clerul înrudit cu aristocrația supune biserica supremației Papei (Unirea dela Brest, 1595).

Contra acestor tendințe luptă elementul democrat, cazacii grupați în jurul comunei federative Seci, a zaporojenilor. Armata acestor viteji ai stepelor curăță țara de poloni. Hatmanul lor, Bogdan Chmelnițky, ca să asigure autonomia Ucrainei, se unește cu Moscova.

Pașul acesta a fost fatal. Ucraina este împărțită între Polonia și Moscova, iar cetățuia Seci a căzătorilor, la 1775, este distrusă. Bietul popor se răscoală în mai multe rânduri, dar în zădar. În curând vine rândul regatului polon. Împărăteasa Cătărina alipește întreagă Ucraina din partea dreaptă a Niprului, Galiția o cuprinde Austria (1773).

Ucrainenii și-au pierdut libertatea politică, dar li-a rămas tezaurul sufletesc, pe care în ciuda tuturor asupritorilor, scriitori de talia lui Gogol și Taras Șevcenکو, — al cărui nume astăzi e pe buzelé tuturor, — l-au îmbogățit, din an în an, cu opere nepéritoare.

Viața acestui poet mare a fost ca un simbol al patriei sale dornice de libertate.

La moartea sa a lăsat, ca testament, următoarea:

Poruncă

De-oi muri, — pe-o movilă
Naltă să mă culce,
În câmpia cea întinsă,
În Ucraina dulce,

Ca să văd întinse lanuri,
Niprul furtunatic,
Și s'aud abrupse maluri
Văjaind sălbatic,

Ca să ducă din Ucraina
Pe albastre unde
Vrăjmășescul sânge, care
Peste tot pătrunde.

Părăsi-voi munți și lanuri,
Mi-oi lua avântul
Cu o lină înaltare
Pân'la Domnul Sfântul.

Vremea'n rugă să vă treceți
Voi, și'n umilire,
Mie până atunci nu-mi pasă
De nici o domnire.

Ridicați-vă și rupeți
Lanțurile toate,
Și stropiți cu sânge mârșav
Scumpa libertate.

Iar pe urmă'n ginta mare
Liberă, înaltă,
Să mă pomeniți cu-o vorbă
Blandă și curată.

statului, ar exclude dela alegere mulți bravi cetățeni, cari nu s'au născut maghiari. La discuția problemei dreptului electoral s'a arătat într-una, cu șiretenie diplomatică, spre Ardeal, care suferă și acum pe urmele invaziei României...

Cu toate acestea eu, ca ardelean, ca fiu al unei vechi familii săcuesti, aprob și în acest caz politica mai luminată, mai liberală.

De bună seamă, o parte din românii ardeleni s'a dovedit de nepatriotică și a păcătuțit greu împotriva patriei. Cine însă erau trădătorii? În primul loc persoane aparținătoare clasei de intelectuali, preoți, avocați, învățători, va să zică oameni cari cunoșteau limba statului cu vorba și în scris!

Așadar nu elementele acestea, primejdioase pentru stat, ar fi lipsite de dreptul votului, căci ele vorbesc și scriu ungurește — adeseori excelent, — ci alți români, cari nu s'ar putea învinui de nici o tendință nepatriotică.

Nimeni n'ar trebui să uite, că aici este vorba de două și jumătate milioane de oameni, cari trăiesc în țară și nu pot fi pur și simplu șterși dintre cei ce există. Milioanele acestea de ființe trebuie atrase și crescute ca cetățeni de încredere ai statului. Aceasta nu se poate face nesocotind pe oameni, și tratând elementele bune la fel cu elementele rele; ci numai prin aceea că le facem parte de toate favorurile culturii.

Românii din Ardeal trebuie să aibe ocazie de-a învăța limba statului, pentru a putea în felul acesta să progreseze în viața publică.

Ei trebuie împărțiți de binecuvântările unei administrațiuni cinste și ale unei justiții drepte, de puțină de a ajunge la câștig, la merite și la avere. Prin acestea are să li se inspire iubirea și recunoștința către țară.

America răboinică. Din New-york se anunță, că fostul prezident al statelor unite, Taft, a ținut la Pittsburgh, cu ocazia unei adunări populare, o vorbire fulminantă, în care a accentuat, că soșirea unei păci drepte este legată de învingerea înțelegerii la frontul de vest. În acest scop Statele unite voiesc să trimită o armată de cinci milioane de oameni spre Franța, în curs de doi sau trei ani, cât speră americanii să dureze răboiul.

Duhul acestui apostol al libertății a plutit deasupra stepelor întinse și bogate, întărind poporul ucrainean în nădejdea, că ceasul cel mare trebuie să sosească. A sosit! C. I.

Versuri soldățești

Trimise de Constandin Bordea din Ciugudul de jos.

Vai, săracă inimă,
Mult mi-i jalnică și rea,
Că-i departe țara mea.
Și trăiesc în chin și dor,
În mijlocul munților.
Nu știu, Doamne, ce-o mai fi,
Că n'are cin-mă jălă.
Trebuie să rabd, să tac,
Ca pământul unde calc,
Care-i plin de petricele
Și de suspinele mele.
Carte, mergi cum vei putea,
Mergi curând la măicuță,
Nu-i spune durerea mea;
Ci spune mamei așa,
Că de-o fi cândva vreo pace,
De-om trăi, ear ne-om întoarce;
De-o veni binele-n țară,
Ne-om întoarce-acasă eard.

Intrarea în acțiune a Japoniei.

Foaia *Morningpost* scrie: Atitudinea politică a Japoniei, în cursul răboiului universal, s'a explicat greșit în toate țările beligerante.

Japonia, din primul moment, dorise să trimită trupe în Europa pentru a lupta alături de aliații. Pe urma unor înrăuriri diplomatice, ofertul japonez s'a refuzat, probabil din aceleași motive, care la începutul răboiului au îndemnat diplomația engleză să respingă și ajutorul oferit de Statele Unite. Japonia a primit refuzul, dar cu hotărârea că în cazul când interesele sale ar fi amenințate, va lua măsurile ce le va socoti de potrivite. În momentul când Japonia s'a văzut amenințată prin situația din Rusia, s'a hotărât să participe la lupte.

Agentia Havas raportează, că și cabinetul dela Peking s'a decis să trimită trupe chineze, care să opereze împreună cu japonezii.

Pacea și Rusia. Partidul maximalistilor sau bolșevikilor, cum se comunică dela Petrograd, și-a schimbat numele în *partid comunist rus*. Programul său revizuit s'a pus pe temeuri internaționale și mai largi. Ținând partidului rămâne aceeași: a deșteptă în toate țările curentul revoluționar, și pe calea aceasta a izgoni burghezimea.

Comuniștii ruși primesc de alt fel pacea, ratificând contractul dela Brest-Litovsk. Lenin, unul din șefii lor, a declarat în ședința conventului, că este lucru zadarnic a continua răboiul împotriva Germaniei.

Rusia nu poate scoate din pământ o armată; prin urmare trebuie să semneze orice pace și să caute a-și consolida stările interne, — dacă domniile comuniști, sau cum își zic ei, *țovarășii* — voiesc să rămână timp mai lung la putere.

Reforma electorală

— Ședințele comisunii —

Prezidentul Beöthy, în ședința dela 12 Martie, salută pe ministrul de justiție Vázsonyi cu prilejul înălțării sale.

Deputatul Samuel Bakonyi (din partidul guvernului) interpelează în cauza cuvântării mai nouă, rostite în camera austriacă din partea prim-ministrului Seidler, care declarase în chestiunea armatei independente ungare următoarele: Trebuie să observăm, că apărarea monarhiei este bazată pe sancțiunea pragmatică, și chiar articolul de lege XII din 1867 se referă, privitor la armată, la această sancțiune. În această lege este arătată și unitatea armatei. Legea austriacă cunoaște numai o armată comună, iar legea ungară o numește parte întregitoare a armatei comune. Legea din 1867 este bazată pe această armată comună și deci nici una din cele 2 părți ale monarhiei nu poate înlocui armata comună cu una națională, căci atunci într'un stat, în Ungaria, armata ar fi independentă, iar într'altul, în Austria, armata ar rămâne comună. Deci o armată independent ungară, s'ar putea face numai cu consimțirea Austriei.

Răspunde ministrul prezident Wekerle, zicând că regretă aducerea din nou la ordinea zilei a chestiunii armatei ungare independente. De sine înțeles, vorbitorul nu se poate identifica nici de cât cu punctul de vedere desfășurat de prim-ministrul austriac, cu raport la articolul de lege XII din 1867. Rezolvirea problemei armatei independente ungare o consideră ca afacere între Maiestatea Sa și între națiunea maghiară. Din motive politice este de dorit, să se lămurească această chestiune și cu guvernul austriac. Dar dreptul de liberă dispoziție îl are națiunea, conform legii amintite.

După vorbirea prim-ministrului Wekerle, primită cu aprobări, s'a continuat desbaterea generală asupra proiectului de lege electorală.

Contele Kuno Klebelsberg (din partidul muncii) cere, ca îndreptățirea la vot să se întemeieze pe terminarea celor șase clase primare, căci aceasta însemnează cunoașterea limbii maghiare cu vorba și în scris.

Mai vorbește Ștefan Haller (din partidul constituțional) și Francisc Herczeg (din partidul muncii), care își exprimă îngrijorările naționale, dar primește, și unul și altul, proiectul general.

Prezidentul, având în vedere călătoria prim-ministrului Wekerle la Viena în 13 l. c., anunță proxima ședință pe Joi, în 14 Martie.

Mersul răboiului

Telegrame oficiale dela biroul de presă al ministrului președinte

Raportul statului nostru major:

Budapesta, 13 Martie. (Of.) Trupe austro-ungare și germane stau în fața Odesei.

În Veneția au atacat două detașamente aeriane austro-ungare teritoriul de aviație italiană la nordost de Mestre. Au surprins patru detașamente aeriane dușmane, gata de plecare, și au izbit asupra lor dela o înălțime de 300—500 metri bombe și foc violent de mitraliere. O hală de aviație italiană s'a prăbușit. Aviatorii noștri s'au întors îndărăt în număr complet, după ce în drumul lor au bombardat localitatea Treviso și șanțurile dușmane de lângă Piave.

Locotenentul Linke, pe frontul tirolez, a biruit în luptă din văzduh pe al douăzeciile adversar.

Budapesta, 14 Martie. (Of.) Frontul răsăritean: Românii au evacuat și cele din urmă părți înguste de pământ, ocupate pe teritoriul austro-ungar. Partea răsăriteană a monarhiei, după greutatea apăsătoare a răboiului de trei ani și jumătate, este earăș liberă.

Odesa este, începând cu ziua de ieri după amiază, în mâinile aliaților. În vreme ce batalioanele germane au înaintat din spre apus, peste gara de mărfuri a pătruns în oraș o avangardă a diviziei austro-ungare de sub conducerea general-majorului Alfred Zeidler.

Frontul italian: Pozițiile stâncoase italiene de pe platoul sudic al grupelor Pasabio le-am aruncat ieri în aer pe un mare teritor. Efectul ocnelor noastre a fost nimicitor. Teritoriul în ruine este ocupat de trupele noastre.

Șeful statului major.

Raportul statului major german:

Berlin, 13 Martie. (Marele cartier general). Frontul vestic: Lupta de tunuri s'a reînceput seara pe multe sectoare. Lucrarea de recunoaștere a rămas și mai departe vie. La răsărit de Nieuport, cu ocazia respingerii unui atac belgian, am prins un ofițer și 30 de soldați. Din întreprinderile noastre, executate la răsărit de Tannebeck și sudvest de Frommeles, am adus 23 de englezi și portughezi. În Champagne companii din Prusia de vest, după pregătire puternică de artilerie, au năvălit asupra șanțurilor franceze dela nordost de Prosnes și, după ruina operelor dușmane, s'au napoiat cu 90 de prizonieri în liniile noastre.

Activitatea aeriană puternică de recunoaștere a fost însoțită de lupte vehemente. Ieri am înșușit 19 aeroplan și două baloane captivate. Căpitanul baron Richthofen a secerat a 64-a învingere aeriană, ear sublocotenentul baron Richthofen a 28-a și a 29-a biruință aeriană.

Frontul răsăritean: Trupe germane și austro-ungare stau înaintea Odesei.

Frontul macedonean: La încovoetura Cernei a durat și ieri activitatea întezită de artilerie a francezilor, pornită în urma înaintărilor noastre din zilele trecute.

Frontul italian: Nici o noutate.

Ludendorff.

Telegrama din 14 Martie a marelui cartier general german anunță continuarea focului viu de artilerie pe unele puncte ale frontului vestic, cu mici lupte de avangarduri.

Ajutoare din fundațiuni militare

— Locuri vacante —

Mai multe ajutoare, aflătoare în administrarea ministerului de război, au devenit vacante. Anume din:

1. **Fundațiunea militară cu loterie de stat.** Are mai multe ajutoare pentru orfani ai subofițerilor, cari au murit în fața dușmanului sau în urma împrejurărilor împreunate cu răboiul. Orfanii să nu fie mai tineri de 7 ani și să nu fie trecuți de 12 ani. Cererile se înaintează prin comanda militară de întregire până la 15 Mai a. c., însoțite de atestat de botez, de vaccinare, atestat dela medicul militar, și eventual testimoniu din anul ultim școlar al copilului. Se mai cere declarație, că copii după ce vor fi primiți în institutul susținut de această fundațiune, nu vor fi reclamați din institut înainte de termenul hotărât și anume la copii până la timpul obligamintului școlar, iar la fete până la etatea de 18 ani. Trebuie atestat de paupertate. Cererile sunt scutite de timbru.

2. **Fundațiunea Ludovica Trigler n. Schmelkes.** Are trei ajutoare de câte 152 coroane pentru fete orfane, ale căror tată a fost ofițer de artilerie în armata imp. și regească, sau ofițer tehnic. Cererile se înaintează până la 30 Mai a. c. la autoritatea de evidență, însoțite de actul de căsătorie al părinților, atestatul despre moartea tatălui, apoi un atestat de paupertate și moralitate.

3. **Fundațiunea văduvei de căpitan Catarina Schmelka.** Are trei ajutoare de câte 174 cor. 73 fileri pentru fete orfane ale căror tată a fost ofițer de artilerie. Se cere atestat de paupertate și de botez. Cererile se înaintează fără timbru, la autoritatea de evidență competentă până în 20 Martie a. c.

5. **Fundațiunea diviziunii a 15-a de tren.** Sânt vacante 4 ajutoare de câte 150 coroane pentru persoane civile din Bosnia-Hertegovina și Dalmația, cari în anul 1914 au fost aplicate în serviciul transportului țării și au devenit incapabile să se susțină. Cererile se înaintează la ministerul de război până în 30 Aprilie a. c.

5. **Fundațiunea Arhiducelui Albrecht-Custozza.** Are un ajutor de 259 cor. 40 fileri pentru ofițeri, cari au luat parte în anul 1866 în bătălia dela Custozza, în lipsa acestora: orfanii și văduvele lor. Cererile se înaintează până în 15 Aprilie 1918 la comanda de evidență însoțite de documente, care învederează calitatea persoanelor îndreptățite la ajutor.

6. **Fundațiunea unui funcționar de stat pentru familii avizate la ajutor.** Pot petiționa orfani austriaci și ungari după susținătorii lor căzuți pe câmpul de luptă

sau vulnerați, ori ajunși în captivitate. Cererile se înaintează la locotența imp. și reg din Austria de jos.

7. **Fundațiunea Augusta Pollheim-Wartenburg.** Are un ajutor de 165 coroane pentru văduve trecute de 50 de ani, bolnave și lipsite ale subofițerilor din regimentele 2 sau 52 de infanterie. Se cere atestat de botez, de cetățenie, de paupertate și despre moartea bărbatului. Termenul: 1 Aprilie 1918.

8. **Fundațiunea Carol Weber pentru invalizi ai răboiului.** Sânt vacante 4 ajutoare de câte 140 coroane pentru invalizi ai răboiului fără deosebire de naționalitate.

9. **Fundațiunea locotenentului de proviantură Wenzel Barva pentru invalizi ai răboiului.** Are 6 ajutoare de câte 100 coroane pentru soldați invalizi ai regimentului de infanterie Nr. 7. În lipsa acestora primesc și soldați invalizi din regimentele Nr. 73 și 102 de infanterie. Se cere atestat de sărăcie și atestat medical.

10. **Fundațiunea prințului de coroană Rudolf, ca legat al văduvei de mareșal campestru Emilia Dossen.** Are un ajutor de 200 coroane pentru fete orfane de căpitani, cari au servit în regimentele de infanterie Nr. 12 sau 20. La cerere se alătură atestat despre moartea tatălui, document că acela a servit în regimentele amintite și atestat de sărăcie.

11. **Fundațiunea Rosina Edle v. Stran-sky.** Primesc ajutoare fete orfane și sărace ale căror tată a răposat în serviciul armatei imp. și regești. Se cere atestat despre moartea tatălui, de sărăcie, de botez și moralitate.

La fundațiunile de sub punctele 9, 10 și 11 petițiile se înaintează la autoritatea de evidență până la 1 Aprilie 1918.

12. **Fundațiunea generalului de infanterie Otto cavalier de Pohl.** Este vacant un ajutor de 200 coroane pentru un orfan de ofițer. Se cere atestat de paupertate și de botez. Cererile se înaintează la același loc până la 1 Mai 1918, fără timbru.

13. **Fundațiunea Ricard cavalier de Röckenhausen.** Are mai multe ajutoare de câte 200 până la 500 coroane pentru văduve și orfani după ofițeri dela intendanțura militară. Cererile se înaintează până în 15 Mai a. c. la autoritatea de evidență însoțite de atestat dela medicul militar, atestat despre avere și despre moartea tatălui.

14. **Fundațiunea firmei Carol Budischowsky și filii.** Are mai multe ajutoare în sumă nehotărâtă pentru persoane invalide, care au servit în corpuri de trupe ce se întregesc din cercul Trebitsch al Moraviei. Termin nelimitat.

Isus păstorul cel bun

— Meditație —

În câteva trăsături puternice și minunate de nimerite Mântuitorul zugrăvește icoana unui bun păstor și preot.

Se cade să ne oprim cât mai des în fața acestei icoane, să o studiem cu deamănuntul, trăsătură de trăsătură, pentru ca să ni se imprime adânc în suflete.

«*Și oile sale le cheamă pe nume*». Pentru păstorul adevărat sufletele credincioșilor săi nu sânt un simplu număr. El iubeste pe toți și îi cunoaște pe fiecare, cu toate însușirile lor bune, și cu dedărilor lor mai puțin bune, se interesează de fiecare și simte împreună cu ei bucuriile și necazurile lor. O adevărată legătură a dragostei și respectului leagă împreună păstor și turmă.

«*Și când scoate oile sale, merge înaintea lor*». Le conduce de pe amvon cu cuvântul său hotărât, dar totdeauna blând; le arată în linii clare și în toată măreția, ce dă curaj și mângăiere, drumul care duce la viața de veci; cărările aspre ale acestei vieți le obște și le face cu puțință de umblat.

Conduce turma cu *sfatul* său în scaunul mărturisirii, unde are prilej să desbată în amănunte cu fiecare, îndreptând făcând băgător de seamă, îndemnând și mângăind.

Conduce prin puterea *exemplului* său, prin purtarea sa cu adevărat preotească, prin cucernicia, desinteresul și devotamentul său, care toate intruzează în faptă atât de evident cea-ce propovăduiește cuvântul său.

«*Și cunosc pe ale mele și mă cunosc de ale mele*». El cunosc copiii, ca pe prietenul lor cel mai bun și se apropie de el cu încredere și alipire, ca mielusei de păstorul lor. Bolnavii îl știu, ca pe un bun mângăetor, care prin cercetare regulată duce cu sine o rază de lumină în căsuța posomorâtă; tot așa îi cunoaște văduva amărâtă cuvântul mângăetor și binefăcător; săracii sfioși îl cunosc, ca pe binefăcătorul care în liniște desăvârșită, fără a stârni sgomot le vine întru ajutor cu blândețe; îl cunosc lucrătorii de tot felul și știu, că are inimă pentru toți și înțelege pentru nevoile vieții; cel din urmă colibaș dela marginea satului îl cunoaște ca pe părintele bun, care nu-și pregetă calea departe, ca să îngrijască și de el.

«*Și oile merg după dânsul, căci cunosc glasul lui*». Acel glas, care nu e altul decât răsunetul inimei sale, a iubirii și grijii sale părintești. Și îi urmează, pentru că știu și simt, că nu le vrea decât binele întoată sinceritatea, că el este prietenul cel mai bun, — părinte cu adevărat.

«*Eu am venit ca viața să aibă și mai mult să aibă*». Ce motto potrivit la o cuvântare de intrare în parohie. Ferice de turma, cătră care noul păstor așa grăește din adâncul convingerii sale.

Cum vine trezește la nouă viață vestind cuvântul mântuirii și înălțând suflete amorțite, înființând reuniuni, școală de adulți, cor de plugari, trezind interes nou în jurul școalei, ținând întruniri în care împărțind mulțimii binefacerile culturii și rezultatele ei pune temelii la diferite societăți menite a ușura sărăcia și nevoile noastre.

Și toate aceste sub aripa ocrotitoare a unei sănătoase culturi religioase.

Așa se pare, o primăvară nouă a sosit peste comună. Pretutindenea tișnește viața nouă în biserică, în școală, în familie... O suflare proaspătă, un miros de flori primăvăratic trece peste întreaga comună, trezind pretutindenea nădejdi frumoase. Așa s'a întâmplat de câteori au luat în mână cârmuirea sufletească a mulțimii oameni, cari din convingere adânc au putut zice:

«*Eu am venit ca viața să aibă, și mai mult să aibă*».

Și acum această cântare a cântărilor despre păstorul cel bun își ajunge punctul culminant în cuvintele:

«*Eu sânt păstorul cel bun și sufletul meu îmi pun pentru oi*».

Jertfirea de sine și devotamentul până la moarte sânt cele mai frumoase trăsături în viața adevăratului păstor de suflete. Și mulțămirea lui Dumnezeu, bisericii nu i-au lipsit nici odată astfel de caractere. Așa păstori au fost întâi mucenici și martiri, episcopi ai bisericii vechi, un Ciprian, Ciril, Ignatius, Policarp și mulți alții.

Mucenici ai datoriei au fost o seamă din arierei bisericii noastre românești, adevărați păstori cari și-au pus sufletul în apărarea turmei. Și asemenea păstori adevărați sânt acei preoți, cari disprețuind li-

nștea, comoditatea și cruțarea de sine, fără frică de a se molipsi de boale își jertfesc cu drag, în slujba păstoriei sufletelor, putere și sănătate, vreme și avere: «*Eu îmi pun sufletul pentru oile mele*».

După. A Huonder. *Părintele Terenție*.

Formele cultului bisericesc

III

Celelalte servicii bisericesti care sânt în legătură cu sf. Liturgie, își au originea lor eară în secolul prim al erei creștine, s'au statorit însă în mod definitiv și uniform pentru toată biserica abia la începutul secolului al VII-lea.

Aceste servicii se introduseră mai întâi în mănăstiri; și, după ce luă cîm monahal o dezvoltare și însemnătate tot mai mare, mai ales când funcțiunile mai înalte bisericesti ajunseră a fi ocupate numai de persoane pregătite în mănăstiri, s'au introdus aceste oficii în toate bisericile orientale.

Ele se cuprind sub numirea celor 7 laude bisericesti, și sânt: Vecernia sau slujba de seara, polunoșnița sau slujba de noapte, care numai în mănăstire s'a mai păstrat. Dimineața se citeau *ceaurile* la 1, 3, 6 și a 9 oră din zi, cari se cetesc în bisericile noastre continuativ numai în zilele păsensimilor. Urmă apoi *Utrenia* s'au slujba de dimineața și sf. *Liturgie*, careia îi premergeau rugăciunile de pregătire pentru pâinea și vinul liturgic numită *proskomidie* (dela cuvântul grecesc *προσκομίδη* = pregătire); aceasta deosemena a fost mai târziu introdusă în biserică.

Înainte sărbătorilor mari se lungea vecernia prin diferite rugăciuni până la polunoșnița s. miezonoptică și aceasta până la slujba de dimineața, astfel că se țineau așa numitele *privegheri*. Fiindcă serviciul la morți asemenea se începe cu veghere de noapte, s'a numit cu timpul întreaga slujbă a morților *panahidă*, iar privegherile la zile de sărbători împărătești s'au numit *priveghere*.

Între formele de cult ale bisericii mai amintim *litia*, ceremonie care premerge la noi sărbătorilor împărătești. Originea litiei datează din mijlocul secolului al 4-lea. Se alcătuește din procesiuni religioase, împreunate cu cântece de psalmi și imnuri. Litile se organizau din partea bisericii în deosebi în timpuri de pericole, de răboaie, tempestăți, boale înfricoșate ș. a., înconjurându-se, cu acea ocaziune, bisericile sau orașele și chemând ajutorul lui Dumnezeu, spre a le feri de năpastă.

Aceste procesiuni s'au adoptat definitiv în toată biserica ortodoxă pe la anul 400 d. C. când mai întâi le-a introdus Sf. Ioan Crisostom în biserica din Constantinopol. Motiv la introducerea lor dădu Sfântului Ioan următoarea împrejurare: Arienii din Constantinopol pentru a câștiga mai ușor masele poporului pentru învățătura lor, cutreerău dimineața în zori de zi stradele orașului cu cântece religioase influențând prin formele acestea ușor a sufletelor credincioșilor. Ca să împedecă Sf. Ioan Crisostom trecerea creștinilor la erezia periculoasă a arienilor întocmi alte procesiuni ortodoxe mai mărețe.

Mai târziu se ținea biserică înainte sărbătorilor împărătești. Aceste ceremonii, împreunate cu vecernie și cu sfințirea pânilor, s'au păstrat până în ziua de azi.

Asemenea se practică la sfințirea de biserică, când în spre seara sfințirii se duce în procesiune pâinea sfințită împreună cu obiectele sfinte dela biserica veche la cea care are să fie sfințită.

Întru cât mi-a fost posibil, între marginile lucrării de față, am căutat să arăt însemnătatea datinelor religioase, îndeosebi a cultului bisericii noastre pentru promovarea culturii, precum și originea și importanța părții principale a cultului divin, a *Liturgiei*, ca să ne încredințăm deplin, că formele cultului nostru își au rostul lor și nu sânt formule, care ar împedeca progresul cultural în popor.

Dimpotrivă, formele acestea sânt de-o parte așezăminte puse de Isus și de Apostoli săi; de altă parte sânt rezultatul vieții religioase din secolii primi ai erei creștine, când biserica numără în sinul său pe cei mai însemnați scriitori și pe cei mai adânci povătuitori și pricepători în pătrunderea și tălmăcirea sfintelor scripturi, când literatura bisericască eră în periodul ei de aur.

Ne-am putut încredința, că formele de cult își au însemnătatea lor proprie, corespunzând unei norme de credință, sau unei morale, sau reprezintă un simbol pentru a putea influența mai adânc asupra inimii credincioșilor.

Am văzut, cum formele de cult promovează artele și cultura unui popor, și îndeosebi cum promovează viața religioasă și moralitatea poporului.

Interesul elementului mirean pentru biserică și așezămintele sale se va manifesta mai învedrat, dacă preoțimea noastră prin serviciul pătruns de evlavie și însoțit de o dicțiune respicată, prin cântăreți pricepuți, sau prin coruri bine instruite, se va năzui să dea formelor cultului viața și duhul de care au fost pătrunse în timpurile, când nici temnițele nici chinurile nici amenințarea cu moartea, nu puteau înfrica pe creștini să-și lase cultul, legat strâns de viața lor religioasă.

Interesul va crește în deosebi, dacă slujitorii altarului își vor da osteneala ca prin bune predici și conferențe religioase potrivite să tălmăcească părțile cultului public și formele sale. Cultul poate să atragă nu numai prin puterea sa mistică, ci și prin importanța sa internă.

S'ar recunoaște în modul acesta, că biserica ortodoxă a lucrat și lucrează neconștient la dezvoltarea culturii poporului.

Respectând datele și ceremoniile noastre religioase, ținem la învățăturile de credință și de morală ale bisericii.

Dr. Dtm. Borcea.

NOUTĂȚI

Predică în catedrală. În Dumineca lăsatului de brânză, 4 Martie v., va predica în catedrala din Sibiu părintele protopop *Dr. Ioan Stroia*.

Jubileu de zece ani. Prepozitul paroh romano-catolic din Sibiu, Ilustritatea Sa prințul *Dr. Carol Egon Hohenlohe*, și-a serbat în 13 l. c. jubileul de zece ani de când a fost ales paroh. Comunitatea bisericească romano-catolică, precum și fruntașii autorităților militare și civile din orașul nostru, au felicitat din acest prilej pe ilustrul jubilat, care se bucură în toate cercurile sibiene de cea mai sinceră stimă și afecțiune.

Statue nouă în Caransebeș. Citim în *Lumina*: Statua Reginei *Elisaveta* va fi desvâlțată în Caransebeș în 5 Mai, prima zi a Paștilor noastre. La festivitățile desvâlțării Maiestatea Sa Regele va fi reprezentat prin Alteța Sa, arhiducele Albrecht. Cu acest prilej în toate bisericile diecezei se va face slujbă. În biserica ort. română va oficia Prea Sfinția Sa, Episcopul Dr. E. Miron Cristea. Desvâlțarea monumentului se face la orele 11. Discursul festiv îl va rosti prim-comitele Dr. Eötvényi. Va vorbi apoi Alteța Sa, arhiducele Albrecht, iar primarul Bordan va lua în primire statua. La orele 1 va fi prânz comun, iar după amiază la orele 3 va fi inaugurarea liceului de stat precum și desvelirea monumentului studenților eroi căzuți, ridicat înaintea liceului.

Hotarele Rusiei. Granița de până acum a Rusiei în multe părți se schimbă cu totul. La nord Finlanda se desparte definitiv de Rusia. Estonia și Livonia dela sinul finlandez spre sud, deocamdată rămân sub paza poliției germane. Granița Rusiei mari e râul Narva, care e aproximativ la 130 km. de Petrograd. Competința poliției militare germane se începe la 13 km. spre vest de capitala rusească.

Granița ostică trece peste lacurile Peipus, Pskov și Lubahn, și la Livenhof atinge râul Duna. Localitatea aceasta e la 60 chm. spre nord de Dünaburg.

Curlanda, Litvania și Polonia nu mai aparțin Rusiei. Soarta lor o hotărăște Germania și monarhia austro-ungară, cu ascultarea poporației de acolo. Granița ostică a acestor țări încă nu s'a publicat. Granița polonă-ucraineană s'a stabilit prin tratatul cu Ucraina. Acest tratat l-a recunoscut și Rusia, așadar Austro-Ungaria de aici încolo nu mai e vecină cu Rusia, ci numai cu Ucraina și cu Polonia.

Despre Ucraina continuăm în foișoara de astăzi câteva însemnări, datorite unui zelos colaborator al ziarului nostru.

† *Ioan Lazar*, notar cercual în Crocna, a trecut la cele eterne în mod subit, în 10 Martie c. Rămășițele pământești ale defunctului s'au așezat în 12 l. c. la 3 ore

• Bibliografie: Prelegeri din Istoria bisericească, de Eus. Popoviciu. Prelegeri din Liturgică de Mitrofanovici-Tarnavski. Ihering Geist des röm. Rechts. Liturgica de Arh. Scriban, Vasile de Repta. Datinele etc. religioase în însemnătatea lor pentru dezvoltarea culturii, (discurs academic). Liturgiile bisericii orientale, de T. Tarnavski. Scrierile lui Simion, episcopul din Tarnov.

p. m. după ritul bisericii ort. rom. pentru vecinică odihnă în grădina familiară din Agriș. Fie-i țărâna ușoară și memoria binecuvântată!

Talpă pentru cei aplicați la industrii. Punându-se în vedere asignarea de talpă pentru personalul aplicat la meserii (calfe și învățăcei), se va face din partea corporațiunii industriale din Sibiu o consemnare a celor în drept de a fi împărțiiți. Se observă, că fiind materialul disponibil spre acest scop foarte restrâns, consemnarea nu îndreptățește pe nime a pretinde să și fie împărțiiți. Distribuarea se va face după cea mai bună cumpenire. Din principiu nu vor fi considerați cei aplicați la pielari, pantofari și ciobotari, lucrătorii comandați dela miliție și prizonierii, și aceia, cari nu și exercită meseria în Sibiu de cel puțin 3 luni, învățăceii, ai căror părinți nu locuiesc în oraș, și acei învățăcei, de a căror încălțăminte, după contract, au să se îngrijească patronii. Calfele căsătorii, cari au copii, și cari își susțin familia numai din câștigul meseriei, și învățăceii, ai căror părinți sunt de tot săraci, (tatăl înrolat și mama având numai ajutorul de stat), vor fi mai ales luați în considerare; ceilalți numai întru cât materialul disponibil va fi de ajuns.

Talpa se va da pe lângă prețul maximal oficioș.

Anunțările se primesc în cancelaria corporațiunii numai *Duminecă* în 17 Martie n. dela 8—10 ore a. m.

Cei aplicați în unul și același atelier au a se prezenta deodată, aducând cu sine o mică adeverință dela patron, dată și subscrisă, care să conțină adeverirea necesității de a fi împărțiiți. Mai bine e dacă anunțarea se face din partea patronului însuși prin lista nominală a personalului său, în acest caz nu-i trebuință de a veni în persoană.

Ață din oțel. În urma lipsei generale în materialul de fabricat ată, s'au făcut experimente spre a afla o materie, care să înlocuească ată. S'au făcut experimente cu ata de hârtie; dar nu corespunde, fiind groasă, slabă și scumpă. Mai mult promite încercarea de a fabrica ată din *oțel*. Aici s'au obținut rezultate multumitoare. Ată se face din fir de oțel resucit la diferite grosimi. Se poate întrebuința și la cusutul articolelor celor mai fine.

Nou președinte. Comunitatea de avere din *Caransebeș* a ales de președinte al său pe dl *Octavian Bordan*, primarul *Caransebeșului*.

Avansare. Domnul *Nicolae Căndea*, din Sibiu, locotenent la regimentul de infanterie Nr. 62, este avansat la rangul de *căpitan* în regimentul de infanterie Nr. 65.

Coroane eterne. Adânc întristații membri ai familiei mult regretatului profesor *Dr. D. P. Barcianu*, dăruiesc întru veșnică odihnă a tinărului candidat de avocat *Sorin P. Barcianu*, decedat în Râșinari, suma de 100 cor., la *Legatul Silvia Dr. Barcianu* pentru ajutorarea copiilor săraci din Râșinari aplicați la meserii. Tot întru vecinicia lui odihnă și la același legat dăruiește rudenia mai de aproape a familiei, cucernicul *Emilian Cioran*, paroh în Râșinari și soția sa *Elvira n. Comanici*, 10 cor. Pentru prinos, implorând odihnă lină decedatului și mângăiere celor îndurerăți, exprimă sincere mulțumiri: *Vic. Tordășianu*, președintele Reuniunii sodalilor sibieni.

Teatru cinematograf. Sâmbătă și Duminecă în 16 și 17 Martie, se dă la Apollo, în Strada Schewis, drama: *Fred Roll*, partea întâi. Se vor reprezenta în curând piesele: *Fedora*, Un strop de venin, *Viața și Patimele Mântuitorului*.

Cărți și reviste

Dor de lumină. Sub titlul: *Dor de lumină* părintele Dr. Ștefan Cioroianu a scos de sub tipar o nouă lucrare de valoare. Precum în publicațiunile de până acum, așa și în cea de față, zelesul autor urmărește și realizează cu dibăcie rară scopul de a răspândi gândire creștinească în clasa intelectualilor și lumină în masele poporului. Cele 30 piese, care fac conținutul lucrării, dau într-o formă atrăgătoare îndrumări și învățături isvorâte din concepția creștină pentru diferite probleme și situații ale vieții omenești. Lectura lor o recomandăm cu toată căldura. Se poate procura la *Librăria Arhidiecezană* din Sibiu, cu prețul de 4 cor. plus porto 50 fil.

M. Z. 695/1918 IV.

(54) 1-2

Ad Nr. 244/918

(40) 3-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de primar orășenesc în Szászsebes, în urma împuternicirii d-lui vice-comite, se deschide concurs cu termenul până în 30 Martie a. c.

Postul de primar, pe temeiul statutului despre salarii până acum în vigoare, e împreună cu un salariu fundamental de 1800 cor., 780 cor. relut de cvartir și cu cvincvenale de câte 10% după salariu.

Conform statutului salarial hotărât de reprezentanța orășenească și aprobat de comitetul municipal, însă neîntreținut în vigoare, primarul ridică un salariu fundamental de 4800 cor., 960 cor. relut de cvartir și cu cvincvenale de câte 600 cor., compute după anii de serviciu.

Primarul e dator a avea calificarea prevăzută în § 5, VII, art. de lege I din a. 1883.

Rugărilor, instruite cu documentele de calificare și documentele despre aplicarea de până aici, sunt a se înainta până la termenul sus amintit magistratului orășenesc în Szászsebes.

Szászsebes, la 4 Martie 1918.

Magistratul orășenesc.

Nr. 37/1918

(53) 1-3

Concurs repetit.

Pentru întregirea postului de capelan cu drept de succesiune în parohia de cl. II. Petru la Lunca de sus din protopresbiteratul Hațegului, lângă neputinciosul paroh Simion Suciu, se publică concurs repetit cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post sunt jumătate din toate venitele fașionate în coala B.

Cererile de concurs se vor înainta subsemnatului oficiu în termenul arătat, având concurenții a se prezenta, pe lângă încunoștiințarea subsemnatului, în vreo Duminică sau sâmbătoare la biserică spre a cânta, predica și a face cunoștință cu poporul.

Hațeg, la 19 Februarie 1918.

Oficiul protopresbiterat ort. rom. al tractului Hațeg în conțelegere cu comitetul parohial.

Dr. Cornel Popescu,
protopop.

În București, la editura Ig. Hertz a apărut revista

„Astra ilustrată”

tipărită pe hârtie cretă, conținând în fiecare număr diferite nuvele, schițe, glume, articole literare, etc.

Un volum compus din 64 pagini costă 60 de fileri trimiși în mărci postale pe adresa: k. u. k. Etappenpost 346 für Marton Hertz. La primirea mărcilor se expediază franco volumele apărute. Până azi au apărut 2 numere.

(45) 1-3

Concurs.

1. Pentru întregirea postului de paroh în parohia de clasa a II-a Lisa din protopresbiteratul Făgăraș, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele, împreună cu aceste posturi, sunt cele fașionate în coala B și congrua.

Pentru întregirea postului de paroh în parohia de cl. a II-a Vorvodeni mic, din protopresbiteratul Făgăraș, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sunt cele fașionate în coala B și congrua.

Petițiile să se înainteze cu documentele prescise subsemnatului oficiu, iar concurenții să se prezinte în parohie spre a face cunoștință cu poporul.

Făgăraș, la 8 Februarie 1918.

Oficiul protopresbiterat gr.-ort. rom. al tractului Făgăraș în conțelegere cu comitetul parohial.

Nicolae Borzea,
protopop.

Aviz.

În cursul luni Martie c., — ținând cont de evoluțiunea timpului, — re-apare la Cluj, lunar, sub direcția unui comitet recrutat dintre scriitorii noștri de valoare

„Orientul Român”,

revistă politică, socială și economică. Abonamentul pe un an Cor. 36, pe 1/2 an Cor. 18, iar numerii singuratici se vor vinde cu Cor. 3 și se pot comanda separat.

Abonamentul rugăm a se trimite la administratorul revistei: d-l

Traian Roman

1-1 (57) Cluj-Kolozsvár, Báthori u. 1 sz.

Cumpărați și cetiți

Calendarul de buzunar

pe anul 1918

al Tip. „Poporul Român” din Budapesta.

Cel mai elegant și mai dragut calendar apărut anul acesta, de folos pentru soldați, economi, tineri, studenți, preoți, învățători, cuprinzând un bogat material literar, poezii din răsboi, povești, nuvele, îndrumări, măsuri și legi nouă despre ajutorul de stat, despre scumpirea biletelor de tren, despre nouă ordinațiuni date de guvern în chestia bucatelor, creșterii porcilor. Cari soldați pot fi retrași de pe front, sosirea trenurilor, câți alegători români vor fi în Ardeal. Apoi povestiri de toată frumusețea: «Prescurile Palagiei», de d-l Sep-timiu Popa; «Inelul țiganului»; Poezii: «Viața»; «Mi-e frate»; «S-a dus a mea mândruță». Sfaturi practice pentru economi și soldați. Multe chipuri. Prețul numai 1 cor. 30 fil. cu porto cu tot.

Comandați cât de iute, altfel se vând toate, la «Poporul Român», Budapesta VII, Ilka utca 36.

(27) 6-10

„IZVORUL”,

instituit de credit și economii, societate pe acții în Oltalsósebes.

hitel- és takaréktársaság, részvénytársaság Oltalsósebesen.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii «IZVORUL», societate pe acții, se convoacă la a

X-a adunare generală ordinară,

pe ziua de 31 Martie st. n. 1918 la 11 ore înainte de amiază, în localul institutului cu următorul

Program:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale
2. Statorirea numărului acționarilor prezenți și acțiilor prezentate.
3. Raportul direcțiunii, bilanțul anual și raportul comitetului de supraveghiere pro anul 1917 și darea absoltorului.

4. Hotărâre asupra bilanțului pro 1917.

5. Distribuirea profitului curat.

6. Inchiderea adunării generale.

Oltalsósebes, la 10 Martie 1918.

1-1 (55)

Direcțiunea.**Contul Bilanț la 31 Decembrie 1917.**

Activa—Vagyon. Měrleg számla 1917. évi december hó 31-én. Pasiva—Teher.

	K	f		K	f
Cassa — Pénztár készlet	8,941,63		Capital social — Részvénytőke	16,000	—
Bon la bănci — Saját betétek	22,952	—	Capital social vrsat din Emis.		
Cambii — Váltók	186,908	—	a II-a — Részvénytőke a II. ki-		
Imprumuturi hipotecare — Jelzálog köl-			bocsátásból	56,485.50	72,485.50
czönök	42,305	—	Fondul de rezervă — Tartalék	12,786.03	
Imprumuturi pe obligațiuni — Jelzálog			Fond de binefaceri — Jótékonyalap	496.10	
kölcsönök	19,335	—	Depuneri spre fructificare — Betétek	184,727.27	
Efecte — Értékpapírok	5,000	—	Creditori — Hitelezők	5,200	—
			Dividende neridicate — Fel nem vett		
			osztalék	1,405.49	
			Tantieme neridicate — Fel nem vett jutalék	196.63	
			Interese transitoare anticipate — Átme-		
			neti kamatok	1,821	—
			Profit curat din anul trecut — Mult évi		
			nyereség maradvány	41.09	
			Profit curat din anul curent		
			Folyó évi tiszta nyereség	6,282.52	6,323.61
					285,441.63

Contul Profit și Pierdere.

Debit. — Tartozik. Nyereség- és Veszteség számla. Credit. — Követel.

	K	f		K	f
Interese de depuneri — Betéti kamatok	8,115.12		Profit transpus din anul trecut — Mult		
Interese de cont curent — folyószámla			évi nyereség maradvány	41.09	
kamat	246.36		Interese dela cambii — Váltók utáni ka-		
Salare — Fizetések	3,000	—	matok	13,611.84	
Spese — Költségek	1,579.85		Interese hipotecare — Jelzálog kölcsönök		
Contribuție. — Adok.			utáni kamatok	4,016.24	
a. directă și aruncuri — Egyenes és			Interese dela obligațiuni — Kötvény köl-		
pótadó	4,226.29		csön-kamat	1,895.65	
b. 10% după int. de depuneri			Provizțiuni, competență de scris, diverse		
— 10% betéti kamata után	811.51	5,037.80	Jutalékok, irás díjak, különfélék		
Profit curat — Tiszta nyereség		6,323.61			
					24,302.74

Oltalsósebes, la 31 Decembrie 1917. — Oltalsósebes, 1917 évi december hó 31-én

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

Ioan Micu m. p. G. Costea Ioan m. p. Doican m. p. I. Stoichița m. p. Iosif Stoica m. p.,
prez. — elnök. contabil. — könyvelő.

Spârlea Vasile m. p. I. Mărean m. p. Micu Adam m. p. Toma Flucsa m. p.

Le-am examinat și aflat exact. — Megvizsgáltuk es helyesnek találtuk

Oltalsósebes, la 10 Martie 1918. — Oltalsósebes, 1918 évi március 10-én.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE: — A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG:

Joil Mărean m. p. Ieronim Motoc m. p. Iordan Mărean m. p.
Ioan Ionuș Bănățanul m. p. Ioan Sas m. p.

1-3 (47)

Anunț.

În grădina de altoi a subscrisului se află de vânzare cele mai alese soiuri de altoi de meri, peri, pruni și vișini cu prețurile cele mai moderate. 47 1-3

Stefan Radler, proprietar Nr. 45.

Baráthely (Bratein) p. u. (Medias) Medgyes.

1-3 (42)

Anunț.

Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public, că am deschis un depozit de vin în comuna Alsó-ucsa (poșta în loc, iar calea ferată Alsóvíst) și vând în cantități mari dela 50 lire în sus. — Cu toată stima:

Ludovica Marinescu.

Pictură bisericească și portrete

Aduc la cunoștința On. Public, că după un timp lung și greu într-cându-mă iarăș în mijlocul familiei, primesc în lucrare orice pictură în oleu, în special bisericească: iconostase, orice icoane și mărimi, cruci, reparaturi a tot felul de icoane și înori de iconostase.

După fotografiile bune lucrez portrete până la mărimea naturală în creion (Confie) și în oleu.

Pentru lucrurile mele posed numeroase atestate de mulțumire.

Cerând sprijinul Onoratului Public românesc, semnez cu stimă:

Nicolae Baci, pictor

6-6 (16)

Agârbiciu-Szászegerbegy (Nagyküküllő megye).